

De pedagogische polonaise

Geen optocht dit jaar, maar wel een 'coronabevrijdingsfeest' koppen lokale media. En zo voelt het ook wel een beetje nu de zon weer wat kracht begint te krijgen, de krokussen al weer uitbundig bloeien en het embleem 'Oeteldonk draoit deur' op de kiel genaaid kan worden. Boer Knillis kan volgende week vanaf zijn sokkel op de Markt weer tevreden toekijken hoe alle grote en kleine 'boeren' en 'durskes' gelukkig weer een beetje normaal kunnen doen. Zonder mondmasker, getooid met de Oeteldonkse tricolore neemt een bonte stoet afscheid van lockdowns, teststraten, boostercampagnes en persconferenties en bepaalt het Oeteldonkse protocol voor enkele dagen de 'gevuulstemperatuur'.

Een mooi moment om de afgelopen twee jaar nog eens aan ons voorbij te laten trekken in de vorm van een pedagogische polonaise. Terugkijkend vanuit een omgekeerde Oeteldonkse perspectief: Is er nu sprake van een leerachterstand of juist een ontwikkelingsvoorsprong, van routineuze schooldagen of unieke leerervaringen voor het leven, van star onderwijsdenken of wendbaar pedagogisch-didactisch handelen? Alles kwam voorbij en voor mij waren dit enkele belangrijke pedagogische lessen.

Mensen zijn comfortgevoelige wezens. Ze houden van voorspelbaarheid en bij rust, reinheid en regelmaat vaart iedereen wel. De afgelopen tijd hebben kinderen, ouders en collega's een harde leerschool gehad dat niet alles zo maakbaar is als experts ons willen laten geloven. We hebben om leren gaan onzekerheid en tegenslag, hebben ervaren dat angst een slechte raadgever is en dat humor en relativering het beste medicijn is tegen somberheid. Deze Vastenavond is dan ook een uitgelezen moment om deze donkere periode af te sluiten met een polonaise van plezier, humor en gein.

Carnaval is een periode van vieren en verbroederen. Wat waren de kinderen blij dat ze na een lockdown hun vriendjes en hun juffen en meesters weer konden ontmoeten. Wat zijn we blij dat teambijeenkomsten geen Teams-overleg meer is. Socialisatie zeker zo belangrijk als kwalificatie. Carnaval is van oudsher een feest van ontmoeting en Brabantse gezelligheid. Dat zien we ook terug in de statistieken. Als we ons de afgelopen periode van een ding zeker niet 'onthouden' hebben dan is het intieme feestvreugde, want er is een heuse geboortegolf met nieuwe 'boerkes' en 'durskes' in aantocht.

Alle papa's en mama's kunnen nu gelukkig weer gewoon aan het werk, want thuiswerken in combinatie met thuisonderwijs was voor menig gezin een behoorlijke uitdaging. Kinderen ontdekten dat hun ouders niet allemaal even goede leerkrachten zijn, ouders spraken vol bewondering en waardering voor ons prachtige vak, in een projectie op het provinciehuis werden we 'onderwijshelden' genoemd en ook in Den Haag staan we nu bekend als cruciaal beroep en een vitale sector. Als er iemand de afgelopen tijd een Stêên of Fêêm verdiend heeft, dan zijn het wel al die leerkrachten, pedagogisch medewerkers, directeuren en onderwijs-ondersteuners, die zich iedere dag uit de naad werken.

Met carnaval zijn we uitgelaten, zijn we gelijk, behandelen we elkaar met respect, geven we rondjes of halen we een drankje voor elkaar. Op Vastenavond start ook de vastentijd. Laten we hopen dat de landelijke politiek onthouden heeft wat zij ons vorig jaar heeft beloofd. Er zijn immers nog vele extra miljarden nodig o.a. voor het bestrijden van de impact van corona, voor goed personeel en eigentijdse frisse en schone gebouwen.

Vele kleine Oetels herrijzen nu gelukkig weer uit het Oeteldonkse moeras. Luid horen we het kwekfestijn van een grote groep kinderen die de afgelopen tijd kopje onder is gegaan. Schrijnende situaties achter de voordeur, eenzaamheid, depressie en verveling, geen aandacht of hulp, etc. Praten over grote thema's als armoedebestrijding, gelijke kansen of preventieve jeugdzorg is vooral nog veel beleidsmatig gekwaak. Straks niet meer, want carnaval in Oeteldonk is het feest van de inclusie; iedereen kan en mag naar vermogen meedoen ongeacht leeftijd, seksuele gerichtheid, levens- of politieke overtuiging, ras, geslacht, afkomst, handicap, etc. In de pedagogische polonaise van het leven is er plaats voor iedereen.

Geen polonaise zonder 'meer muziek in de klas'. Ruim 60 meziekkes zorgen de komende dagen voor de nodige ammezuur. Het is tijd voor 'de liefde en de gein'. Even geen zorgen om de 'poen of het sjacherijn'. Samen in polonaise de nodige pedagogische inspiratie opdoen voor de rest van het schooljaar dat is het devies. Trek je kiel aan, geef een rondje, vorm een polonaise Om goed te beginnen als jullie gezellig met het team gaan stappen, is het eerste rondje en zing daarna uit volle borst het Oeteldonks volkslied ... En eens in 't jaar met Carnaval, viert men met zang en glas een jolig, prettig narrenfeest ... Dan heerst er vreugde overal naar lichaam en naar geest ...

Houdoe ... en da ge bedankt zijt da witte

Over de auteur

Jan Heijmans is dwarsdenker, veranderaar en optimist. Hij begint vaak waar anderen het even niet meer weten. De rode draad in zijn werk en leven: mensen in beweging krijgen. Door alle lagen van een organisatie in de actie te krijgen en een duidelijke focus te kiezen, weet hij verbinding en samenwerking tussen mensen en relevante partijen binnen en buiten de organisatie tot stand te brengen. Zo ontstaan meet-, merk- en werkbare resultaten, waar iedereen trots op is. Jan kan bogen op ruime lesgevende, leidinggevende en bestuurlijke ervaring in het onderwijs en de educatieve infrastructuur. Momenteel is hij bestuurder van Signum Onderwijs in Den Bosch. Zijn specialismen liggen op het terrein van leiderschap, onderwijs en innovatie